

навч. посібник. – К.: Ельга-Н; КНТ, 2007. – 777с.: рис., табл. – Бібліогр.: в кінці розд.. – ISBN 966-373-205-9.

2. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник для студ. екон. спец. вищих закл. освіти. – К.: НІОС, 2000. – 411с. – ISBN 966-95321-5-9.

3. Кармазін В.А., Савицька О.М. Економічний аналіз: практикум. – К.: Знання, 2007. – 255с. – ISBN 978-966-346-342-1.

4. Кириленко О.П. Фінанси: Навч. посібник для студ. екон. спец. вищих навч. закл. та слухачів ін-тів післядипломної освіти / Інститут змісту і методів навчання; Тернопільська академія народного господарства. – Тернопіль, 1998. – 163с. – ISBN 966-7411-11-7.

5. www.library.if.ua/book

Мілай А.О.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

Марченко Д.О.

студент ФММ, НТУУ «КПІ»

ПІДПРИЄМНИЦЬКА МОДЕЛЬ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

У статті розглянуто проблему банкрутства суб'єктів господарювання та використання ними антикризового управління як його альтернатив. Наведено взаємозв'язок складових антикризового управління з видами реструктуризації. Здійснено аналіз внутрішніх ресурсів виходу із кризового стану підприємства та можливостей їх формалізації в рамках підприємницької моделі антикризового управління. Визначено поле подальших досліджень даної проблеми.

The article discusses the problem of bankruptcy of businesses and use of crisis management as its alternatives. An interconnection component of crisis management with the views of the restructuring. Undertaken an analysis of internal resources out of the crisis potential of their businesses and the formalization in the business model of crisis management. Defined field for further research of this problem.

Ключові слова: банкрутство, антикризове управління, антикризові процедури, підприємницька модель.

Вступ. Значна кількість підприємств в Україні опинились у кризовому стані: у них відсутній достатній економічний потенціал для досягнення успіху, вони знаходяться під загрозою неплатоспроможності, працюють у неприбутковій зоні або є банкрутами. Тому актуальною проблемою на сьогоднішній день є створення і застосування таких організаційних методів і технологій, що забезпечили б не тільки вихід із кризи і стану банкрутства значної частини українських підприємств, але і їх фінансове оздоровлення і процвітання.

Теоретичним, методологічним і практичним аспектам антикризового управління та управління підприємством у нестабільних економічних системах присвячені праці таких учених, як І. Т. Балабанов, С. Г. Беляєв, А. П. Градов, А. Г. Грязнова, П. Друкер, В. А. Забродський, М. П. Іванов, Т. С. Клебанова, В. Г. Кошкін, Б. І. Кузін, Л. О. Лігоненко, Є. С. Мінаєв, Д. Морріс, В. П. Панагушин, В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, Б. А. Райзенберг, М. В. Слабиков, О. С. Соколцін, Є. А. Уткін, М. Хаммер, Д. Чампі та ін. Аналіз представлених у літературі концепцій дозволив оцінити проблему антикризового управління в різних системах координат та зробити висновок, що існують актуальні задачі в цій сфері менеджменту, які потребують вирішення та вдосконалення. Так, наприклад, потребують уточнення сутність і зміст поняття “антикризове управління”, вдосконалення та розвитку: порядок формування моделей і механізмів уведення в дію підприємницького ресурсу, комплексна діагностика та прогнозування кризових процесів підприємства, оцінка ефективності управління в умовах кризи. Актуальність і недослідженість вказаних проблем визначили вибір теми даної публікації.

Постановка задачі. Метою дослідження є аналіз внутрішніх ресурсів виходу із кризового стану підприємства та можливостей їх формалізації в рамках підприємницької моделі антикризового управління.

Результати дослідження. Об’єктивною закономірністю ринкової економіки є циклічність її розвитку з наявністю етапу кризової ситуації. Банкрутство – обов’язковий, притаманний ринку механізм перерозподілу капіталу, структурної перебудови економіки країни, який, з одного боку, в цілому сприяє підвищенню ефективності ринкової економіки, а з другого – створює значні проблеми суб’єктам господарювання. Використання останніми методів антикризового управління підприємствами як альтернативи банкрутству дозволяє забезпечити ефективність і стабільність їх життєдіяльності в складних ситуаціях [3].

Ми визначаємо антикризове управління як систему управління конкретним підприємством чи групою підприємств, спрямовану на діагностику, попередження, локалізацію, нейтралізацію та подолання кризових явищ засобами сучасного менеджменту, нових інформаційних технологій та економіко-математичного моделювання. Для підвищення ефективності антикризового управління ми пропонуємо виділяти в ньому дві складові: профілактичне (ризикове) і кризове управління (антикризове управління у вузькому його розумінні). Профілактичне управління підприємством полягає в проведенні ряду превентивних заходів, спрямованих на зміцнення його ринкових позицій. Кризовий менеджмент – специфічний різновид управлінської діяльності в умовах появи ознак кризової ситуації, що загрожує подальшому існуванню підприємства. Для кожної складової антикризового управління в роботі сформульовані задачі, функції, інструменти; обґрунтований зміст антикризового управління в залежності від причин виникнення кризи та обраного виду реструктуризації діяльності підприємства (табл. 1).

Таблиця 1

Взаємозв’язок складових антикризового управління з видами

реструктуризації

Причини виникнення кризових явищ на підприємстві	Кризове управління	Варіанти ризикового управління	
	Санаційна реструкту- ризація	Адаптивна реструкту- ризація	Попереджу- вальна рест- руктуризація
Втрата ринкових позицій			
Великий обсяг незавершеного виробництва			
Великі запаси готової продукції			
Кредиторська заборгованість			
Втрата ліквідності			
Зниження ефективності виробництва			
Вичерпання ринкового потенціалу			
Низька ефективність управління			
Невідповідність світовим стандартам			
Поява нових конкурентів			
Поява нових ринків			
Впровадження нових технологій			

Одним з шляхів подолання негативних явищ в економіці України є зміна суті, стилю, мотивів управління підприємствами, уведення в дію ресурсу підприємництва, як власників підприємств, так і менеджерів, перехід до підприємницької моделі антикризового управління підприємствами.

Під підприємницькою моделлю управління ми розуміємо цілеспрямовану ініціалізацію сукупності економічних відносин між внутрішніми сферами управління підприємством, ринками, державою, суспільством та особою, яка самостійно, від свого імені та на свій ризик приймає рішення, діючи в межах чинного законодавства, з метою систематичного отримання доходу.

До специфічних характеристик, за якими підприємницька модель відрізняється від інших моделей управління, належать, по-перше, використання в управлінні підприємством механізмів самоорганізації з одночасним уведенням жорсткого контролю та відповідальності за результати діяльності на кожному рівні управління; по-друге, використання розвинених схем мотивації персоналу; по-третє, широке використання ситуаційного підходу до вибору реакції на події у зовнішньому середовищі.

Поняття “антикризове управління” тісно пов’язується з таким поняттям, як “антикризові процедури”. Антикризові процедури – це такі процедури, які застосовуються до підприємства-боржника. Процес реалізації таких процедур характеризується як антикризовий процес, в якому мають бути присутні

процеси антикризового управління та антикризового регулювання [4].

Висновки. Таким чином, ми вважаємо, що значним резервом оздоровлення економіки є розробка антикризової моделі управління, яка дає можливість вивільнити підприємницьких здібності, як власника підприємства так і виробничого колективу. Використання такого інноваційного ресурсу як “система антикризового фінансового менеджменту”, що може бути елементом інформаційно-інноваційної моделі розвитку підприємства, на нашу думку, повинна бути направлена на використання підприємницьких здібностей людини в умовах економічної кризи.

Перелік посилань

1. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом [Текст]: Закон України від 14.05.1992 р. № 2343-ХІІ. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 31. – ст. 440.
2. Гальчинський А.С. Інноваційна стратегія українських реформ [Текст] / Гальчинський А.С., Геєць В.М., Кінах А.К., Семиноженко В.П. – К.: Знання України, 2002. – с.297.
3. Іванюта С.М. Антикризове управління: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
4. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: Навч. посібник. – 2-ге вид., виправл. і доп.. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 507 с.
5. Інформаційно-довідкова система "Банкрутство" [Електронний ресурс].

Ошук О.І.

асистент ФММ, НТУУ «КПІ»

Леиук А.А.

студент ФММ, НТУУ «КПІ»

СУТНІСТЬ ТА РОЗРАХУНОК ЕНЕРГЕТИЧНОГО ЗБИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

В даній статті розглянуто еколого-енергетичні збитки та їх вплив на діяльність підприємства. Проаналізовано втрати підприємств від перебоїв у енергопостачанні.

This article considered the ecological and energy losses and their impact on enterprise activity. Analyzed them suffer from disruptions in supplies.

Ключові слова: електроенергія, енергетичний збиток, економічна оцінка, втрати, складові.

Вступ. Сьогодні все більшої актуальності набуває тема економічної оцінки, методів розрахунку збитків, які несе підприємство під впливом певних негативних факторів.

На сьогодні різновид збитків – великий: енергетичні, екологічні, втрати населення від техногенних катастроф тощо. Великий внесок у розвиток